

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

21 ianuarie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

președinte – Nicolae Gordilă,

judecători – Ion Guzun și Iurie Diaconu,

în camera de consiliu, fără citarea părților, a examinat admisibilitatea în principiu a recursului în anulare, declarat de avocatul Pavlov Victor în numele lui Balan Maria, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 septembrie 2014, în privința lui **Balan Maria Nicolae**.

*Termenul examinării cauzei:**Instanța de recurs în anulare de la 27.11.2014 până la 21.01.2015.*

C O N S T A T Ă :

1. La 28 decembrie 2010, organul de urmărire penală al Comisariatului de poliție al sec. Centru, mun. Chișinău, a pornit urmărirea penală în baza art. 190 alin. (5) Cod penal.

2. La 04 februarie 2011 la cauza penală menționată a fost conexată cauza penală nr. 2011010086, care a fost pornită la 20 ianuarie 2011 de către Procuratura sect. Centru, municipiul Chișinău în baza art. 27, 190 alin. (5) Cod penal.

3. Prin ordonanța Prim-adjunctului Procurorului General, Andrei Pîntea din 25 iunie 2013, cauza penală nr. 2010012252 a fost retrasă din gestiunea organului de urmărire penală al Inspectoratului de poliție Centru al Direcției de poliție al mun. Chișinău, fiind transmisă Direcției Generale Urmărire Penală a Ministerului Afacerilor Interne.

4. La 10 septembrie 2013, la prezenta cauza penală a fost conexată cauza nr. 2013978136, care a fost pornită la 19 iulie 2013 de către Procuratura Anticorupție, în temeiul unei bănuieli rezonabile de săvârșire a infracțiunii, prevăzută de art. 190 alin. (5) Cod penal, pe faptul escrocheriei comise de către Gheorghe Vintaniuc.

5. La 10 octombrie 2013 la prezenta cauza penală a fost conexată cauza penală nr. 2013928118, care a fost pornită la 11 aprilie 2013 de către Procuratura Generală, în temeiul unei bănuieli rezonabile de săvârșire a infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, pe faptul că în perioada anului 2006, Gheorghe Vintaniuc, acționînd prin înțelegere prealabilă cu Nadejda Ghirba, prin complicitate cu alte persoane nestabilite de organul de urmărire penală, realizînd intențiile sale criminale de însușire a dreptului de proprietate asupra bunurilor imobile, în circumstanțe necunoscute au făcut cunoștință cu Victoria Atamaniuc, despre care a aflat că are deficiențe psihice și locuiește singură în apartamentul nr. 39 din mun. Chișinău, str. Ion Vodă Viteazul 13, cu valoare de 220 192 lei, fiind din categoria social vulnerabilă.

6. La 19 iunie 2007, Gheorghe Vintaniuc, acționînd prin înțelegere prealabilă cu Nadejda Ghirba, prin complicitate cu alte persoane nestabilite de organul de urmărire penală, avînd intenția dobîndirii ilegale a dreptului de proprietate, folosindu-se de poziția de vulnerabilitate a lui Victoria Atamaniuc în legătură cu vârsta și afecțiunile

psihice, prin înșelăciune și abuz de încredere a obținut de la ultima o procură de reprezentare a intereselor cu nr. 7814, în vederea administrării apartamentului nr. 39 din str. Ion Vodă Viteazul 13, mun. Chișinău, precum și pentru obținerea actelor necesare înstrăinării acestui apartament, procură care a fost autenticată de către notarul privat Diana Zgardan.

Ulterior, după obținerea actelor necesare înstrăinării apartamentului, prin înșelăciune și abuz de încredere, Gheorghe Vintaniuc, Nadejda Ghirba și alte persoane nestabilite de organul de urmărire penală, au convins-o pe Victoria Atamaniuc să semneze contractul din 30 iulie 2007 de vânzare-cumpărare a apartamentului nr. 39 din str. Ion Vodă Viteazul 13, mun. Chișinău prin care Victoria Atamaniuc își înstrăinează apartamentul său lui Nadejda Ghirba, la prețul de 220 192 lei, acțiunea despre care Victoria Atamaniuc nu-și dădea seamă, iar tranzacția dată în realitate nu a avut loc. După obținerea contractului în cauză, Gheorghe Vintaniuc și Nadejda Ghirba, sub pretextul că în apartamentul nr. 39 din str. Ion Vodă Viteazul 13 mun. Chișinău, va avea loc reparație, a transportat-o pe Victoria Atamaniuc pe adresa mun. Chișinău, str. Hanul Morii 6, unde această locuiește pînă în prezent într-o anexă a casei de locuit, iar dreptul de proprietate asupra apartamentului a fost însușit ilegal de către Nadejda Ghirba și Gheorghe Vintaniuc, cauzîndu-i lui Victoria Atamaniuc daune materiale în proporții deosebit de mari în valoare de 220 192 lei.

La fel, Gheorghe Vintaniuc și Nadejda Ghirba, pentru a camufla acțiunile sale criminale, la 10 octombrie 2007, au înstrăinat apartamentul nr. 39 din str. Ioan Vodă Viteazul 13, mun. Chișinău, lui Svetlana Stratan, care este sora lui Nadejda Ghirba. În aceeași zi, Svetlana Stratan acționînd în complicitate cu Nadejda Ghirba și Gheorghe Vintaniuc, a întocmit la același notar procură cu nr. 6660, prin care a împuternicit pe Nadejda Ghirba de a acționa în interesul său și să înstrăineze apartamentul nr. 39 din str. Ion Vodă Viteazul 13 mun. Chișinău, stabilind prețul și condițiile după viziunea sa.

7. La 30 noiembrie 2007, Svetlana Stratan, deși anterior a cumpărat acest apartament, acționînd în interes comun cu Nadejda Ghirba de a însuși ilegal dreptul de proprietate asupra apartamentului, îi donează ultimei apartamentul în cauză.

Ulterior, Nadejda Ghirba, împreună și prin înțelegeră prealabilă cu Gheorghe Vintaniuc, precum și alte persoane nestabilite de organul de urmărire penală, acționînd în interes comun, a întocmit contractul de donație la 05 februarie 2010, prin care Nadejda Ghirba a donat lui Pavel Cernobrisov apartamentul nr. 39 din str. Ion Vodă Viteazul 13, mun. Chișinău, care la rîndul său întocmește procură nr. 3790 din 02 iulie 2010 pe numele lui Maria Balan, care este sora lui Gheorghe Vintaniuc, împuternicind-o cu dreptul de înstrăinare a apartamentului dat.

Astfel, Maria Balan acționînd în interesul de a însuși ilegal apartamentul dat, împreună cu Gheorghe Vintaniuc, Nadejda Ghirba, Svetlana Stratan, a semnat contractul de vânzare-cumpărare din 20 iulie 2010, prin care a cumpărat de la Pavel Cernobrisov apartamentul în cauză, astfel, depozitînd-o pe Victoria Atamaniuc de dreptul de proprietate asupra imobilului în cauză.

Prin acțiunile sale intenționate, Balan Maria, acționînd în calitate de complice a lui Vintaniuc Gheorghe și Ghirba Nadejda, a dobîndit ilicit bunurile altei persoane, prin înșelăciune și abuz de încredere, în proporții deosebit de mari, adică a comis infracțiunea prevăzută de art. 42 alin. (5), art. 190 alin. (5) Cod penal.

8. Prin ordonanța procurorului în Secția conducere a urmării penale în organele centrale ale MAI și SV a Procuraturii Generale, Alexandru Zgureanu, din 22 noiembrie 2013, s-a dispus scoaterea de sub urmărirea penală a lui Balan Maria, din motivul că la 21 noiembrie 2013 în privința acesteia a expirat termenul de menținere în calitate de bănuț.

9. Prin ordonanța procurorului, șef al secției conducere a urmării penale în organele centrale ale MAI și SV a Procuraturii Generale Viorel Morari, s-a anulat ordonanța procurorului secției conducere a urmării penale în organele centrale ale MAI și SV a Procuraturii Generale Alexandru Zgureanu din 22 noiembrie 2013 de scoatere a lui Maria Balan de sub urmărirea penală pe cauza penală nr.2010012252 cu reluarea urmării penale.

Temei pentru anularea ordonanței din 22 noiembrie 2013 de scoaterea lui Maria Balan de sub urmărirea penală pe cauza penală nr.2010012252 emisă de către procurorul secției conducere a urmării penale în organele centrale ale MAI și SV a Procuraturii Generale, Alexandru Zgureanu cu reluarea urmării penale a servit faptul că din momentul scoaterii de sub urmărirea penală a lui Balan Maria au apărut fapte noi și recent descoperite care afectează legalitatea hotărârii adoptate la 22 noiembrie 2013.

Ordonanța procurorului, șef al secției conducere a urmării penale în organele centrale ale MAI și SV a Procuraturii Generale, Viorel Morari, prin care s-a anulat ordonanța procurorului secției conducere a urmării penale în organele centrale ale MAI și SV a Procuraturii Generale, Alexandru Zgureanu, din 22 noiembrie 2013 de scoaterea lui Maria Balan de sub urmărirea penală pe cauza penală nr.2010012252 cu reluarea urmării penale a fost contestată în baza art. 299/1 alin. (1) Cod de procedură penală, procurorului ierarhic superior însă petiționarul nu a primit răspuns.

10. Prin ordonanța procurorului, șef al Direcției exercitare și conducerea urmării penale a Procuraturii Generale, Nicolae Chitoroagă din 28 martie 2014 s-a dispus respingerea plîngerii avocatului Victor Pavlov.

11. La 27 martie 2014, a fost depusă o plîngere la Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău, în temeiul art. 313 Cod de procedură penală, prin care s-a solicitat declararea lipsei răspunsului la plîngerea depusă Procurorului General în temeiul art. 299¹ Cod de procedură penală, drept încălcare a drepturilor și libertăților constituționale ale persoanei și declararea nulă a ordonanței procurorului, șef al secției conducerea urmării penale în organele centrale ale MAI și SV a Procuraturii Generale, Vitalie Morari din 19 februarie 2014 prin care a fost anulată ordonanța din 22 noiembrie 2013 de scoatere a lui Maria Balan de sub urmărirea penală pe cauza penală nr. 2010012252 emisă de către procurorul secției conducere a urmării penale în organele centrale ale MAI și SV a Procuraturii Generale, Alexandru Zgureanu, cu reluarea urmării penale și ordonanța procurorului, șef al Direcției exercitare și conducerea urmării penale a Procuraturii Generale, Nicolae Chitoroagă, din 28 martie 2014 de respingere a plîngerii.

12. Prin încheierea Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău din 23 mai 2014, a fost respinsă ca neîntemeiată plîngerea avocatului Victor Pavlov în interesele petiționarei Balan Maria privind declararea nulă a ordonanței procurorului, șef al secției conducerea urmării penale în organele centrale ale MAI și SV a Procuraturii Generale Vitalie Morari din 19 februarie 2014 prin care a fost anulată ordonanța din

22 noiembrie 2013 de scoatere a lui Maria Balan de sub urmărirea penală pe cauza penală nr. 2010012252 emisă de către procurorul secției conducere a urmării penale în organele centrale ale MAI și SV a Procuraturii Generale, Alexandru Zgureanu, cu reluarea urmării penale și ordonanța procurorului, șef al Direcției exercitare și conducerea urmării penale a Procuraturii Generale, Nicolae Chitoroagă, din 28 martie 2014 de respingere a plîngerii.

13. La data de 30 mai 2014, avocatul Pavlov Victor în interesele petiționarei Balan Maria, a înaintat cerere de recurs potrivit căreia a solicitat, casarea încheierii Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 23 mai 2014 și emiterea unei noi decizii prin care să fie admisă cererea înaintată. În motivarea cererii a indicat că prima instanță nu s-a expus asupra tuturor motivelor indicate în plîngere.

14. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 septembrie 2014, a fost respins ca nefondat recursul avocatului Pavlov Victor în interesele petiționarei Balan Maria, cu menținerea încheierii.

Pentru a se pronunța, instanța de recurs a menționat că, la emiterea ordonanței contestate, procurorul, șef al secției conducere a urmării penale în organele centrale ale MAI și SV a Procuraturii Generale, Viorel Morari, corect a menționat că ordonanța din 22 noiembrie 2013 de scoatere de sub urmărire penală a lui Balan Maria a fost emisă legal, însă au apărut fapte noi și recent descoperite care afectează legalitatea acestei hotărîri din care fapt urmează a fi reluată urmărirea penală.

Instanța de recurs a reținut că în cazul dat se impune obligația pozitivă a statului de a efectua o investigație oficială, multilaterală, să depună eforturi serioase pentru a afla ce s-a întîmplat și hotărîrea nu trebuie să se bazeze pe concluzii pripite sau nefondate, sau pe presupuneri și ipoteze preconcepte.

Astfel, prin ordonanța procurorului din 19 februarie 2014, s-au întreprins măsuri îndreptate spre realizarea unei investigații obiective și faptul dat nu poate fi interpretat ca încălcarea drepturilor și libertăților petiționarului Maria Balan.

15. La 04 noiembrie 2014, avocatul Victor Pavlov în numele petiționarei Balan Maria, a declarat recurs în anulare, potrivit căruia solicită casarea deciziei instanței de recurs cu pronunțarea unei noi hotărîri de admitere a plîngerii privind anularea ordonanței procurorului șef al secției conducerea urmării penale în organele centrale ale MAI și SV a Procuraturii Generale, Vitalie Morari din 19 februarie 2014 prin care a fost anulată ordonanța din 22 noiembrie 2013 de scoatere a lui Maria Balan de sub urmărirea penală pe cauza penală nr. 2010012252 emisă de către procurorul secției conducere a urmării penale în organele centrale ale MAI și SV a Procuraturii Generale Alexandru Zgureanu cu reluarea urmării penale și ordonanța procurorului, șef al Direcției exercitare și conducerea urmării penale a Procuraturii Generale Nicolae Chitoroagă din 28 martie 2014 de respingere a plîngerii.

În esență, în textul recursului în anulare declarat de avocatul Victor Pavlov în numele petiționarei Balan Maria, menționează că încheierea adoptată pe marginea plîngerii sale este neconstituțională, vădit ilegală, infracțiuni incontestabile contra justiției și sunt pasibile de anulare. În continuare, recurentul a specificat despre unele circumstanțe de fapt care în opinia sa sunt relevante pentru soluționarea cauzei și care demonstrează indubitabil despre săvîrșirea unor infracțiuni grave din partea autorităților statului.

16. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 452 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărîrile judecătorești irevocabile pot fi atacate la Curtea Supremă de Justiție cu recurs în anulare, după epuizarea căilor ordinare de atac.

Art. 453 alin. (1), 455 alin. (2) pct. 3), 5) Cod de procedură penală indică, că hotărîrile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise doar la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărîrea atacată. Cererea de recurs în anulare trebuie să cuprindă denumirea instanței care a pronunțat sentința, data sentinței, fapta constatată și dispozitivul sentinței, data deciziei în apel, dispozitivul deciziei în apel și argumentele admiterii sau respingerii apelului, data adoptării deciziei în recurs și argumentele admiterii sau respingerii recursului. În desfășurarea procesului penal se aplică legea care este în vigoare în timpul judecării cauzei în instanța judecătorească.

Prin urmare, normele de drept nominalizate prescriu în mod expres că, pot fi atacate cu recurs în anulare doar hotărîrile judecătorești prin care a fost judecată cauza penală în fond, adică hotărîrile irevocabile de condamnare, de achitare sau de încetare a procesului penal, după epuizarea căilor ordinare de atac.

Circumstanțele enunțate atestă, că celelalte categorii de hotărîri judecătorești irevocabile, inclusiv cele adoptate în temeiul prevederilor art. 313 Cod de procedură penală, nu sunt pasibile de drept de a fi contestate prin intermediul recursului în anulare.

Rezultă, că recursul în anulare declarat în speță în aspectul vizat, adică fiind declarat împotriva unei hotărîri judecătorești irevocabile, dar prin care nu a fost soluționat fondul cauzei penale, nu are suport legal.

Conform art. art. 456 alin. (1), 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat, situație ce persistă în cauza dată.

17. În conformitate cu art. 456, 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului în anulare, declarat de avocatul Pavlov Victor în numele lui Balan Maria, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 septembrie 2014, în privința lui **Balan Maria Nicolae**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Publicată integral la **18 februarie 2015**.

Președinte:

Nicolae Gordilă

Judecători:

Ion Guzun

Iurie Diaconu